

Värmlands Whisky Vänner

Jan-Olof Seveborg

Whiskyprovning tisdagen den 3 oktober 2017

Bushmills 10 år(40 %), Nordirland – 379 kr

Systembolaget nr. 499

Systembolaget: Kryddig smak med fatkaraktär. Inslag av päron, aprikos, halm, gräddkola, mintchoklad och vanilj.

Tillverkaren: Smält choklad som finns kvar på tungan innan whiskyn lämnar en doft av honung i gommen.

Whisky & Bourbon: Sanslös fruktarom, äpple, småcitrus, hallon. Smaskig smak, kryddig fruktighet fyller munhålan. Intagande eftersmak. Portvin slår om till vanilj, retsam fruktsötma prickar gommen- En eftersmak att döda för. Genial.

Kund I: Skölj gommen med mineralvatten. Fukta läpparna och torka dem torra. Denna whisky är som en fransk kyss, kraftfullt djup, men ändå söt på tungspetsen. Smakar länge choklad när Du har svalt drycken. Den bästa whiskyn som jag har druckit på länge.

Kund II: Mycket, lätt. Saknar komplexitet och djup. Fick en flaska av en vän, som hade tänkt hålla innehållet i vasken. Passar kanske till Irish coffee, men rekommenderas inte att drickas direkt i glas.

Glen Grant, The Mayor's Reserve 10 år (40 %) – 295 kr

Systembolaget nr. 566

Systembolaget: Maltig smak med fatkaraktär, inslag av päron, smörkola, ljunghonung och citrus. Serveras rumstempererad som avec.

Importören: Många milda och söta aromer som honung, körsbärsblommor, nyslaget gräs och en sällsam maltighet. En förvånande rik smak med maltiga och nötaktiga toner, mandelmassa, hasselnötter och en tydlig frukt med pomerans och apelsin i eftersmaken. Avnjutes med fördel innan maten – ren, med lite källvatten eller on the rocks.

Kund I: Detta är den bästa whiskyn i prisklassen. Den är tunn, fruktig och rund – inte allt för stark. Jag njuter varje sekund av smaken.

Kund II: Jag vet inte vad jag ska säga, men detta är den sämsta whisky som jag har smakat, vilket är märkligt, eftersom Glen Grant 20 år är en av de bästa. Köp hellre en Teachers (blended) – samma pris, men mycket bättre.

Kilchoman Machir Bay (46 %) – 499 kr

Systembolaget nr 573

Tillverkaren: Detta är en utmärkt skotsk single malt från ön Islay. Detta är en whisky som lagrats på bourbon- och Oloroso- sherryfat, vilket ger välbalanserad smak av vaniljkex, frukt och en varm doft av rök. ”A top expression from Islay's farm distillery”

Whisky & Bourbon: Komplex, tydligt rökig, smak med fatkaraktär, inslag av torkad frukt, ostronskal, citron, ljunghonung, tjära, päron och lakrits.

Kund I: Bättre än Lagavulin 43 % (Systembolaget nr 400 = 219 kr/200 ml). Nästan lika bra som Ardbeg Uigeadail 54,2 % (Vildmedvin, 935 kr). Naturlig färg, inte kylfiltrerad. 46 %, men len och oljig. En fantastisk whisky.

Kund II: Jag vill vara uppriktig. Jag gillar verkligen whisky från Islay och jag har provat många märken, men Kilchoman är klart bäst. Folk stirrar sig blinda på varumärken och namn. Jag hoppas verkligen att det lilla jordbruksdestilleriet bevaras.

Kund III: Varken nytt eller gammalt. Just ingenting. Lagavulin och Caol Ila 43 % (Systembolaget nr 377, 439 kr) är bättre.

Old Pulteney 12 år (40 %) – 349 kr

Systembolaget nr. 10465

Systembolaget: Maltig smak med fatkaraktär. Inslag av ljunghonung, torkade aprikoser, vanilj, halm och citronskal.

Tillverkaren: En populär Highlandwhisky med stark sherrysmak samt söt citrusfrukt och en

aning saltvatten.

Kund I: Oavsett om Du är en inbiten whiskyälskare eller nybörjare så är detta en utmärkt whisky, särskilt med hänsyn till priset. Man får verkligen valuta för pengarna. Förvånansvärt billig. Njut !!!

Kund II: Blev lite besviken med hänsyn till de fina recensioner som whiskyn fått. Hade väntat mig något renare. Tunn i smaken och lite bitter. Smakar lite salt och citrus men inget fantastiskt. Det är förmodligen den första single malt flaska som jag inte kan tänka mig köpa igen, men jag ska absolut dricka ur flaskan.

Talisker 10 år (45,8 %) – 419 kr

Systembolaget nr. 411

Systembolaget: Smakrik, påtagligt rökig whisky med fatkaraktär, inslag av tjärspill, apelsinmarmelad, ljunghonung, mörk choklad och jod.

Tillverkaren:

Doft: Kraftig doft av torv, havssalt, ostron och citrussötma.

Smak: En rik sötma av torkad frukt med moln av rök och doft av kornmalt. Värmande och intensiv. Långt bak i gommen sker en explosion av peppar.

Whisky Advocat (USA:s ledande tidskrift för whisky): Utmärkande för Talisker som all annan rökig whisky är att den har en sötma som en nödvändig balans till rökigheten. Utöver Taliskers rökighet, vilken inte är genomträngande som hos Lagavoulin, finns en söt päronlik smak. Det finns även en doft av ljunghonung, hedar, sött sjögräs och av svartpeppar

Kund I: Trevlig maltsmak. Känner verkligen smaken av saltvatten och rök. En perfekt vintervärmare.

Kund II: Efter att ha provat över 100 olika sorters maltwhisky är mitt intryck att detta är den bästa av dem alla. Som Tina Turner skulle säga: "Simply the best".

Förslag på annan intressant whisky under 500 kr.

Aberlour 12 år 40 % (Systembolaget nr. 529, 379 kr)

Systembolaget: Nyanserad smak med fatkaraktär. Inslag av päron, nötter, torkad frukt, ljunghonung, örter och apelsin.

Ardbeg 10 år 46 % (Systembolaget nr 513, 499 kr)

Systembolaget: Maltig, påtagligt rökig smak med fatkaraktär. Inslag av päron, honung, citrusskal, halm, jod och tjära.

Bowmore 12 år 40 % (Systembolaget nr. 433, 409 kr)

Systembolaget: Balanserad, rökig smak med fatkaraktär. Inslag av ljunghonung, torkade aprikoser, jod, pomerans, vaniljfudge och tjära

Bunnahabhain Mòine 46,3 % (Systembolaget nr 10106, 389 kr)

Systembolaget: Tydligt rökig med fatkaraktär. Inslag av päron, ljunghonung, halm, ostronskal, vanilj och grapefrukt.

Caol Ila 12 år 43 % (Systembolaget nr 377, 439 kr)

Systembolaget: Nyanserad, tydlig rökig smak med fatkaraktär. Inslag av päron, honung, örter, apelsin och halm.

Glendronach 12 år 43 % (Systembolaget nr. 425, 459 kr)

Systembolaget: Nyanserad, maltig smak med tydlig fatkaraktär. Inslag av torkade aprikoser, örter, vanilj, nötter, honung och apelsin.

Glenfarclas 12 år 43 % (Systembolaget nr,474, 209 kr/350 ml)

Systembolaget: Nyanserad, maltig smak med tydlig fatkaraktär. Inslag av torkad frukt, nougat, halm, kryddor och apelsin.

The Glenlivet Founder's Reserve 40 % (Systembolaget nr. 85876, 349 kr)

Systembolaget: Maltig smak med fatkaraktär. Inslag av aprikosmarmelad, halm, apelsinskal, honung och vaniljfudge. Serveras som avec.

The Glenlivet Nàdurra 60,3 % (Systembolaget nr. 85625, 499 kr)

Systembolaget: Nyanserad smak med tydlig karaktär av sherryfat. Inslag av torkade fikon, nötter, pomerans, choklad, kryddor, knäck och vanilj. Serveras som avec, gärna med en skvätt vatten (JOS: med 1/3 vatten blir drycken 40-procentig)

Glenmorgangie 10 år 40 % (Systembolaget nr. 417, 420 kr)

Systembolaget: Nyanserad maltig smak med fatkaraktär, inslag av apelsin, honung, halm, vanilj, örter och nougat.

Highland Park 40 % (Systembolaget nr 531, 399 kr)

Systembolaget: Nyanserad, maltig, rökig smak med fatkaraktär. Inslag av valnötter,

ljunghonung, torkad frukt, jod, örter och vanilj.

Lagavulin 43 % (Systembolaget nr 400, 219 kr/200 ml)

Systembolaget: Komplex, maltig, påtagligt rökig smak med fatkaraktär. Inslag av pomerans. Choklad, nötter, apelsin, jod, tjära och smörkola.

Laphroaig 10 år 40 % (Systembolaget nr. 571, 419 kr)

Systembolaget: Nyanserad, påtagligt rökig och aningen blommig smak med fatkaraktär. Inslag av ljunghonung, päron, tjära, ostronskal, citrus och vanilj.

Därför smakar whiskyn mer med lite vatten.

Om man tillsäter lite vatten i whiskyn, flyttar sig det rökiga smakämnet guaiacol närmare glasets yta, konstaterar kemister vid Linnéuniversitetet i Kalmar i en studie. Forskarna har gjort en datasimulering för att se hur vatten, alkohol och smakämnet i rökig whisky, guaiacol, beter sig i olika vattenspädningar säger forskarna.

Om man tillsätter lite vatten, byter smakämnet plats i glaset och försöker komma närmare ytan och kanterna konstaterar forskarna. Detta beror på att en del av alkoholmolekylen skyr vatten och försöker komma undan vattnet genom att dra sig mot glasets kanter och vätskans yta, när vatten tillsätts. Med sig tar molekylerna det rökiga smakämnet. Därför träffar röksmaken lättare tungan och näsan när man tillsätter lite vatten.

(Referens: Björn C.G. Karlsson & Ran Friedman, Dilution of whisky – the molecular perspective. Scientific Reports. Doi: 10/38/s41598-017-06423-5.)

Om whisky

”Det var dåligt med käket, men chiefen var bra
så vi höll alltid steamen på toppen
och så fick vi en whisky var fjortonde dag
det är nyttigt, sa gubben, för kroppen.”

(Evert Taube, Eldarvalsen)

Det som inte whisky botar, finns det inget botemedel för, (Irländskt ordspråk)

Whisky blir bara bättre med åren. Ju äldre jag blir, desto bättre smakar den. (Ronnie Corbett 1930-2016, engelsk komiker)

Det finns god whisky, det finns whisky som inte är så god, men det finns ingen dålig whisky. (Dr. P. Schidrowitz i Kulturföreningen Midnattssolens Uisgebeathes Vänner. Sveriges nordligaste whiskyklubb belägen i Kiruna och grundad 1890)

Det finns tre skäl för att dricka whisky; för att man är törstig, för att man vill skåla med vänner och för alla andra orsaker. (Okänd)

Lord Calvert har inte ett dugg mer gemensamt med maltwhiskyn Macallan, än vad Bert Karlsson har med Nelson Mandela. (Steffo Törnqvist, svensk nöjesprofil)

Whisky kan drickas med vatten, utan vatten och som vatten. (Okänd)

Vänskap är som whisky, ju äldre, desto bättre. (Okänd)

Jag älskar att sjunga, jag älskar att dricka maltwhisky. De flesta skulle nog helst höra mig dricka whisky. (George Burn 1896-1996, amerikansk skådespelare)

The only thing I like to add to whisky is more whisky. There ain't no such thing as too much good whisky. (Mark Twain 1835-1910)

Vattnet var inte gott att dricka. För att göra det drickbart lade vi till whisky. Genom idog ansträngning lärde jag mig att tycka om den – whiskyn. (Winston Churchill 1874-1965)